

HIILINEUTRAALI KYMENLAAKSO 2040 -TIEKARTTA
ASUKASKYSELYN TULOKSET

Sisällys

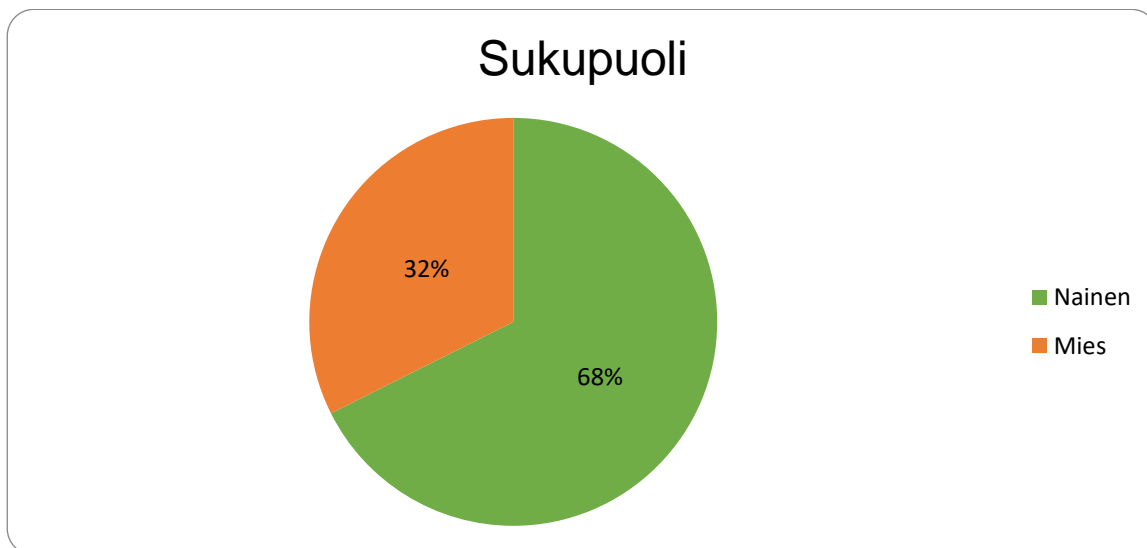
1.	Taustaa	3
2.	Tulokset aihealueittain	4
2.1	Energia	5
2.2	Liikenne.....	6
2.3	Kulutus/kiertotalous	8
2.4	Maa- ja metsätalous	10
2.5	Ympäristökasvatus/koulutus/tutkimus	11
2.6	Muita avoimia vastauksia	13

1. Taustaa

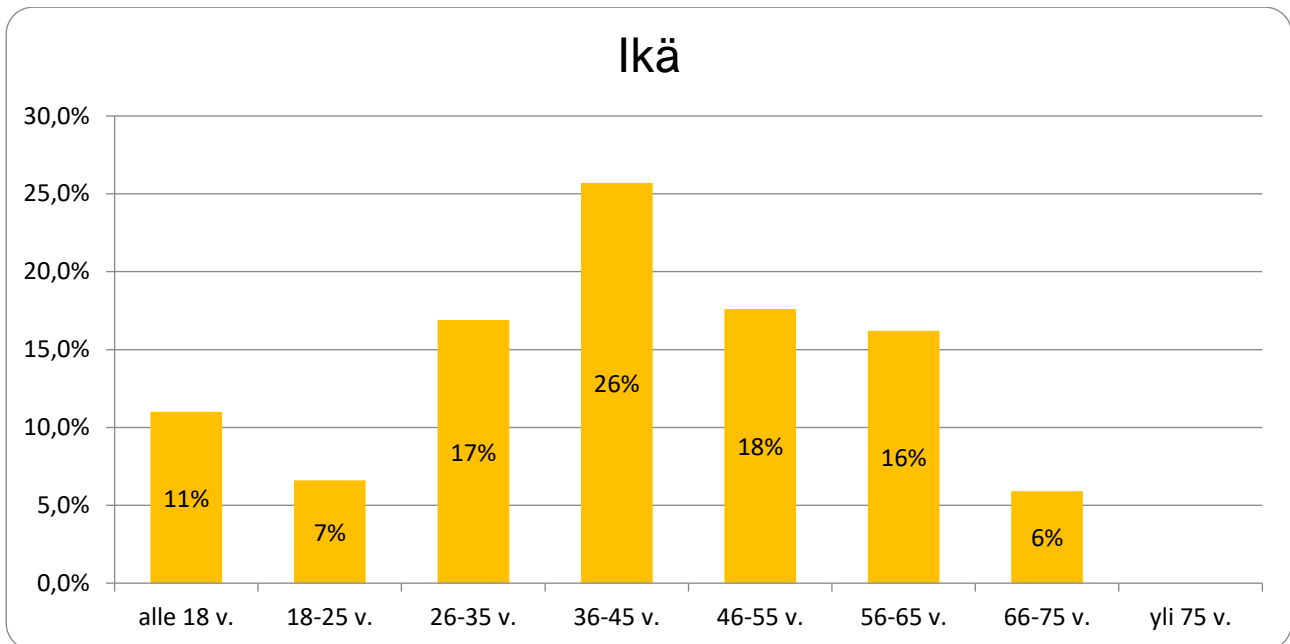
Hiilineutraali Kymenlaakso 2040 -tiekarttaa varten kysyttiin asukkaiden mielipiteitä tärkeimmistä ja hyväksyttävimmistä toimenpiteistä, joiden avulla Kymenlaaksoa viedään kohti hiilineutraalia tavoitetta. Kyselyn vastausaika oli 16.4.-8.5.2019, ja vastauksia saatiin yhteensä 136 kappaletta. Kyselyä markkinoitiin Facebookissa, Instagramissa, Twitterissä, internetsivuilla, uutiskirjeissä, sähköpostitse ja erilaisissa sidosryhmätilaisuuksissa.

Hiilineutraali Kymenlaakso 2040 -tiekartan asukaskyselyyn vastasi yhteensä 136 henkilöä. Heistä 68 % oli naisia ja 32 % miehiä (kuva 1). Kyselyyn saatiin vastauksia lähes kaikista ikäluokista (kuva 2). Noin neljännes vastanneista oli 36-45 -vuotiaita (kuva 2). Yli 75-vuotialta ei tullut yhtään vastausta (kuva 2). Kouvolaalaisia vastanneista oli 42 % ja Kotkasta 38 %. Muiden kuntien kesken vastaukset jakautuivat melko tasaisesti (kuva 3). Virolahdelta ei tullut yhtään vastausta (kuva 3.)

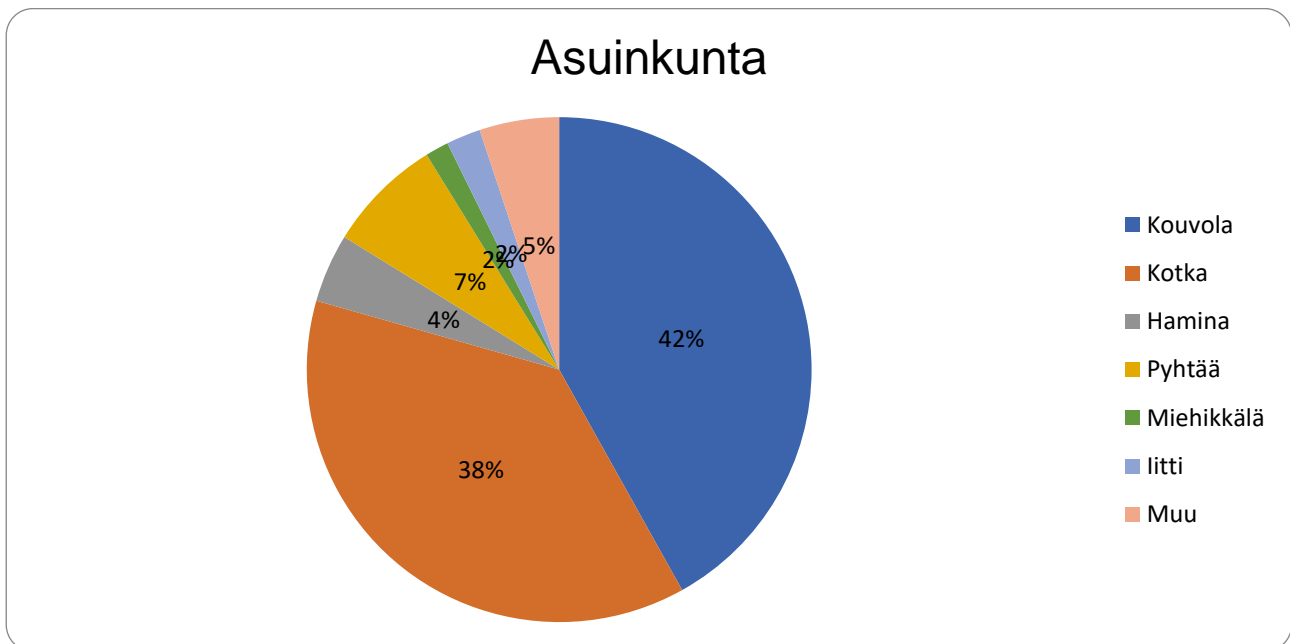
Kyselyn tuloksia hyödynnetään Hiilineutraali Kymenlaakso 2040 -tiekartan toimenpiteiden valmistelussa.

Kuva 1. Kyselyyn vastanneiden sukupuolijakauma.

Kuva 2. Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma.

Kuva 3. Kyselyyn vastanneiden asuinkunta.

2. Tulokset aihealueittain

Vastaajia pyydettiin valitsemaan jokaisesta aihealueen esimerkkitoimenpidelistasta viisi (5) tärkeintä ja hyväksyttävintä toimenpidettä, joita tarvitaan Hiilineutraali Kymenlaakso 2040 -tavoitteen toteuttamisessa. Lisäksi pyydettiin, että jos vastaajan mielestä esimerkkilistauksesta ei löydy olennaisia toimenpiteitä, hän kirjoittaisi puuttuvat toimenpiteet kunkin listauksen alle tekstilaatikkoon.

Vastausvaihtoehdot esitettiin kyselylomakkeessa jokaiselle vastaajalle satunnaisessa järjestyksessä.

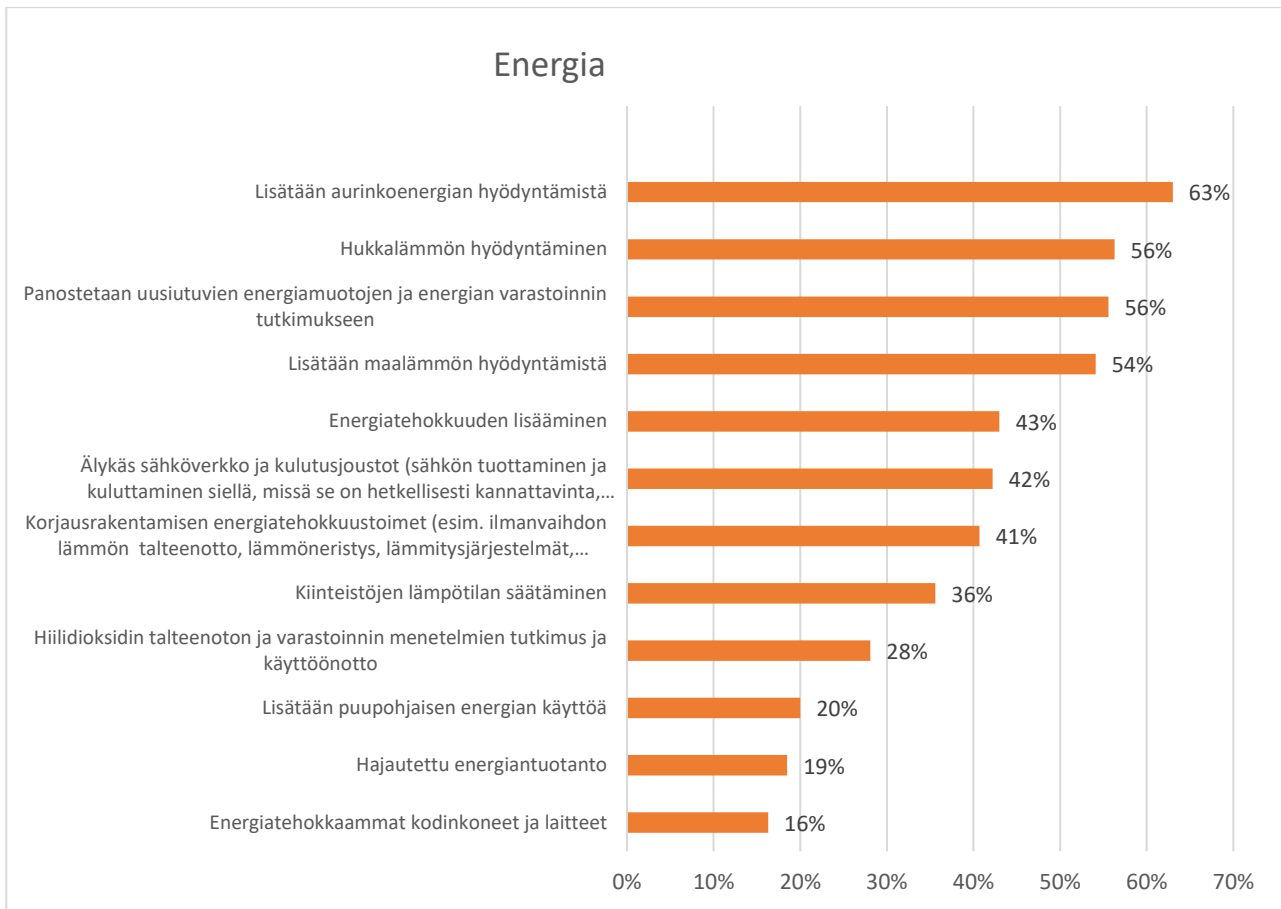
2.1 Energia

Energia-teeman osalta esiin vastauksissa viisi eniten ääniä saanutta toimenpidettä olivat aurinkoenergian hyödyntämisen lisääminen, hukkalämmön hyödyntäminen, uusiutuvan energian ja energian varastoinnin tutkimukseen panostaminen, maalämmön hyödyntämisen lisääminen sekä energiatehokkuuden lisääminen (kuva 4).

Vähiten kannatusta saivat energiatehokkaammat kodinkoneet ja laitteet, hajautettu energiantuotanto ja puupohjaisen energian käytön lisääminen -vaihtoehdot (kuva 4).

Avoimia vastauksia Energia-teemasta:

- *Korjausrakentamisessa mennään liian usein ojasta allikkoon ja pilataan vanha rakennuskanta.*
- *Energiatehokkuuden lisäämiseen linkitin mielessäni myös viimeisen kohdan korjausrakentamisen energiatehokkuustoimista eli ko.asia sisältää useita erilaisia tekoja. Ei riittänyt enää rasteja, mutta hiilidioksidin talteenotto olisi kyllä hyvä idea! Tarvitaan myös kuluttajien/ yritysten/ asukkaiden ohjausta, tiedottamista siitä, mitä toimenpiteitä jokainen voi tehdä*
- *Viranomaisten kuten rakennusvalvonnan ei tule vaikeuttaa vaan edistää uusien ratkaisuiden kuten aurinkopaneelien käyttöönottoa ulkonäköseikkojen perusteella.*
- *Oppilaitoksiin energiansäästökampanjat, kuten Euronet 50/50 -tyyppisesti*
- *Monissa osissa kaupunkia ja hovinsaarta (esim. Valkamakadun edusta ja Kotka Millsin ympäristö) loistavat katulamput ja muut valot joka ilta pitkin yötä myös arkena. Lisäksi hyväntuulentien katuvalot syttyvät valoisinakin päivinä. Vaikka valosaaste ei suoranaisesti liitykään hiilineutraaliuteen, niin sähkönkäyttö kyllä liittyy. Katuvalot voitaisiin vaihtaa uusiin, arkisin kaikki keskustassa voisivat sammua esim. klo 23 jälkeen ja nekin valot, joita öisin tarvitaan voisivat syttyä vasta pimeämmällä.*

Kuva 4. Energia-teeman vastausten jakautuminen.

2.2 Liikenne

Liikenne-teemasta viisi eniten ääniä saanutta toimenpidettä olivat maksuton joukkoliikenne tai lippuhintojen alentaminen, etätyö, sähkö- ja biokaasun ym. ei-fossiilisten tankkaus-latauspisteiden verkoston laajentaminen, joukkoliikenteen vuorotiheyden kasvattaminen sekä pyöräilyn olosuhteiden edistäminen (esim. pyöräbaanat, pyöräteiden kunnossapito, pyöräparkit) (kuva 5).

Vähiten kannatusta saivat pysäköinnin kiristämistoimet (esim. korkeammat maksut ja vähemmän pysäköintialueita), liikkuvien palvelujen lisääminen (esim. kauppa-autot, kirjastoautot) sekä joukkoliikenteen liityntäpysäköinnin kehittäminen (kuva 5).

Avoimia vastauksia Liikenne-teemasta:

- *Aluerakenteen kehittäminen siten, että jalankulku ja pyöräily ovat luonteva ja houkuttava tapa liikkua. Maankäyttöä ja liikennejärjestelmää tulee kehittää siihen suuntaan, että joukkoliikenteen käyttö on houkuttavaa ja luontevaa.*
- *Autoton kaupunkikeskusta*

- *Nopeat Express Kotka-Hki linja-autovuorot ja molemmissa päissä useita pysäkkejä. Hgissä voisi jättää myös ensimmäiselle metrolle, eikä ajaa joka vuoroa keskustaan, jos se auttaisi nopean ja kattavan liikennöinnin.*
- *Ilmainen joukkoliikenne*
- *Joukkoliikenteen kehittäminen ylipäänsä niin että niiden käyttö tulee suuremmalle joukolle mahdolliseksi eri asuinalueilta.*
- *Julkisen ajoneuvoliikenteen pitäisi siirtyä Suomessa tuotetun biokaasun käyttöön ja sen tuotantoa tulisi edistää esim. valmistamalla biokaasua kunnallisista jätevesistä.*
- *Sähköautot on liikenteen kannalta keskeisin*
- *Tunnin välein bussit Haminasta Helsinkiin ja Kotkasta Kouvolaan 24/h, bussit voivat olla sähköä tai maakaasua tai vaikka dieselitä.*
- *Joukkoliikenteeseen tukeutuvan tiivistyvän aluerakenteen kehittäminen*
- *Matkaketjujen kehittäminen: syöttö- ja jatkoyhteydet <> pikavuoropysäkit, junaseisakkeet, rautatie- ja linja-autoasemat*
- *Liikkumista ja kuljetuksia lisää kiskoille. Henkilöautoihin perustuvan liikkumistarpeen vähentäminen.*
- *Miten nämä toteutetaan Kaupunkinen taajamien ulkopuolella, esim Kylät - Pyörällä polkisin Haminaan, mutta tie 26 on rekkaliikenteeltä pelottava, täytyy ajaa ajokaistalla. Tärkeänä pidän pyöräteiden kehittämistä maaseutu kyläkeskuksista kaupunkien keskustoiden suuntaan - mikäli halutaan, että maaseudulla kylillä asuvat ihmiset ovat osa Kymenlaakson kansalaisia myös jatkossa. Kaikki ei mahdu, eikä halua kaupunkien vilinään...*

Kuva 5. Liikenne-teeman vastausten jakautuminen.

2.3 Kulutus/kiertotalous

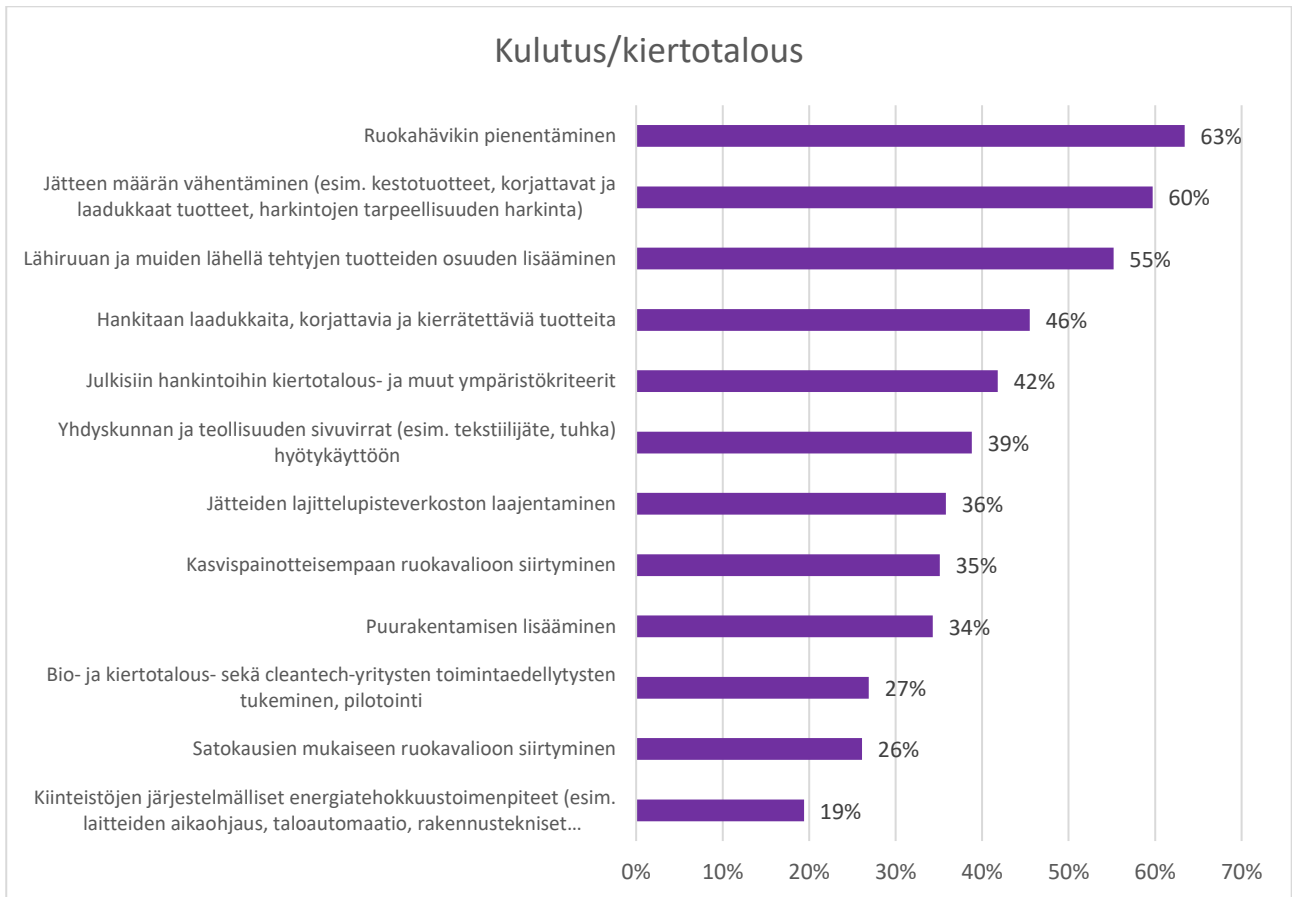
Kulutus/kiertotalous-teemasta viisi eniten ääniä saanutta toimenpidettä olivat ruokahävikin pienentäminen, jätteen määrän vähentäminen (esim. kestotuotteet, korjattavat ja laadukkaat tuotteet, hankintojen tarpeellisuuden harkinta), lähiruuan ja muiden lähellä tehtyjen tuotteiden osuuden lisääminen, laadukkaiden, korjattavien ja kierrätävien tuotteiden hankkiminen, sekä kiertotalous- ja muiden ympäristökriteerien sisällyttäminen julkisiin hankintoihin (kuva 6).

Vähiten kannatusta saivat kiinteistöjen järjestelmälliset energiatehokkuustoimenpiteet (esim. laitteiden aikaohjaus, taloautomaatio, rakennustekniset parannukset, huonelämpötilan säätö), sato-kausien mukaiseen ruokavalioon siirtyminen sekä bio- ja kiertotalous- sekä cleantech-yritysten toimintaedellytysten tukeminen ja pilotointi (kuva 6).

Avoimia vastauksia Kulutus/kiertotalous-teemasta:

- *Kunnallisten ruokapalveluiden yhteistyö lähituottajien kanssa. Yhteistyöketjun kehittäminen. Tukee samalla alueellista taloutta.*
- *Tehdaspiippujen saastemittarit ja niiden seuranta*

- **Rakennukset puusta**
- **Julkisiin hankintoihin kotimaisia laadukkaita tuotteita**
- **Tietoa kuluttajille, yrityksille, päättäjille, asukkaille: ohjaus kestäviin valintoihin (jotka tähtäävät myös jätemäärän vähentämiseen), kierrätykseen. Kun ko.asiat on tehty ihmisille helppoksi, niihin on helpompi sitoutua, ottaa käytäntöön.**
- **Kaikki Kymenlaakson infra- ja rakennushankkeet lähtökohtaisesti aina suomalaisesta puusta!**
- **Se, että täällä puhuttaisiin kestävästä ruuan kulutuksesta ja tuotannosta. Suositaan paikallista. Paikallinen lihan tuotanto on kestävämpää kuin ulkomainen kasvisruoka. Tätä voisi tuoda esille Kymenlaaksossa kun sitä ei muualla tuoda. Ei lähdettäisi tuohon kasvisruoka-asiaan ilman näyttöä, ei yleiseen viherpesuun**
- **Kalan käytön edistäminen ja saatavuuden parantaminen**
- **Lähiruoan käytön ja paikallisen raaka-ainetuotannon lisääminen tukisi tavoitetta.**

Kuva 6. Kulutus/kiertotalous-teeman vastausten jakautuminen.

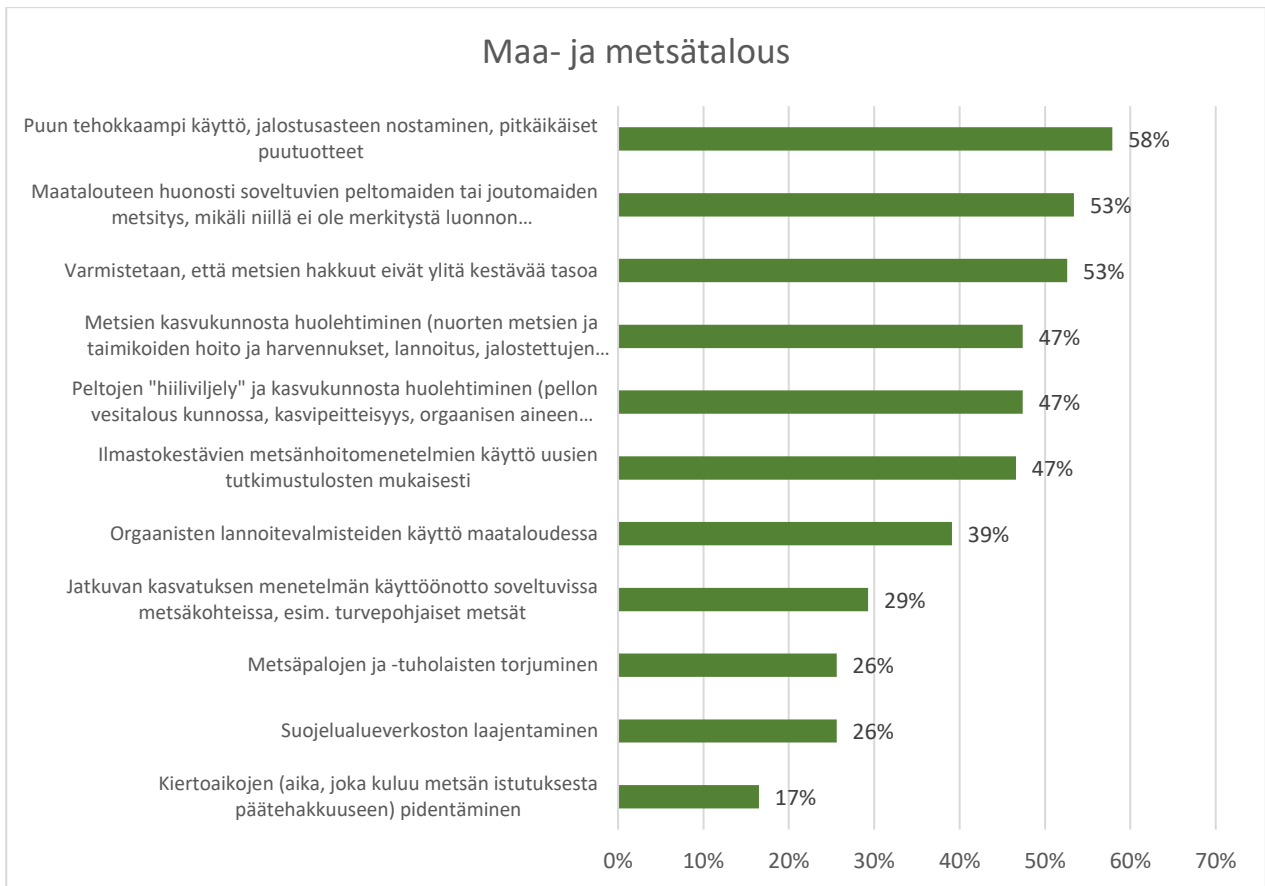
2.4 Maa- ja metsätalous

Maa- ja metsätalous -teemasta viisi eniten ääniä saanutta toimenpidettä olivat puun tehokkaampi käyttö, jalostusasteen nostaminen, pitkäikäiset puutuotteet, maatalouteen huonosti soveltuvien pelto- maiden tai joutomaiden metsitys, mikäli niillä ei ole merkitystä luonnon monimuotoisuuden kannalta, varmistetaan, että metsien hakkuut eivät ylitä kestävää tasoa, metsien kasvukunnosta huolehtiminen (nuorten metsien ja taimikoiden hoito ja harvennukset, lannoitus, jalostettujen taimien käyttö ym.) sekä peltojen ”hiiliviljely” ja kasvukunnosta huolehtiminen (pellon vesitalous kunnossa, kasvipeitteisyys, orgaanisen aineen lisääminen maahan, maanmuokkauksen vähentäminen, monivuotiset kasvit ym.) (kuva 7).

Vähiten kannatusta saivat kiertoaikojen (aika, joka kuluu metsänistutuksesta päätehakkuuseen) pidentäminen, suojelualueverkoston laajentaminen sekä metsäpalojen ja -tuholaisten torjuminen (kuva 7).

Avoimia vastauksia Maa- ja metsätalous -teemasta:

- *Kestävälle maa- ja metsätaloudelle on saatava taloudellisia kannustimia.*
- *Suojelualueverkostoa tulee lisäksi laajentaa monimuotoisuuden edistämiseksi.*
- *Metsien kunnosta huolehtiminen (ilman keinotekoisia lannoituksia)*
- *Kohtaan Metsien kasvukunnosta... lannoitus=tuhkalannoitus*
- *Riittävä tutkimus (plus rahoitus) hiilensidonnann lisäämiseksi tärkeää. Kehitetään hiilensidonnann korvaamiseksi malli, joka perustuu sidottuun hiilidioksiditoniin. Tutkimustyön tavoitteena on hiilensidontaan tehdyn toimenpiteen kompensatioperuste.*
- *Edelleen kompensoinnin kehittäminen yhteistyössä alueen viljelijöiden kanssa. Peltojen hyväksikäyttö hiilinieluna.*
- *Yhteistyö alueen viljelijöiden kanssa hiilen sitomiseksi maahan/kompensointi alueen viljelijöiden kanssa yhteistyössä*
- *Panostetaan Kymenlaakson peltoihin ja maatalouteen. Se on suuri mahdollisuus.*

Kuva 7. Maa- ja metsätalous -teeman vastausten jakautuminen.

2.5 Ympäristökasvatus/koulutus/tutkimus

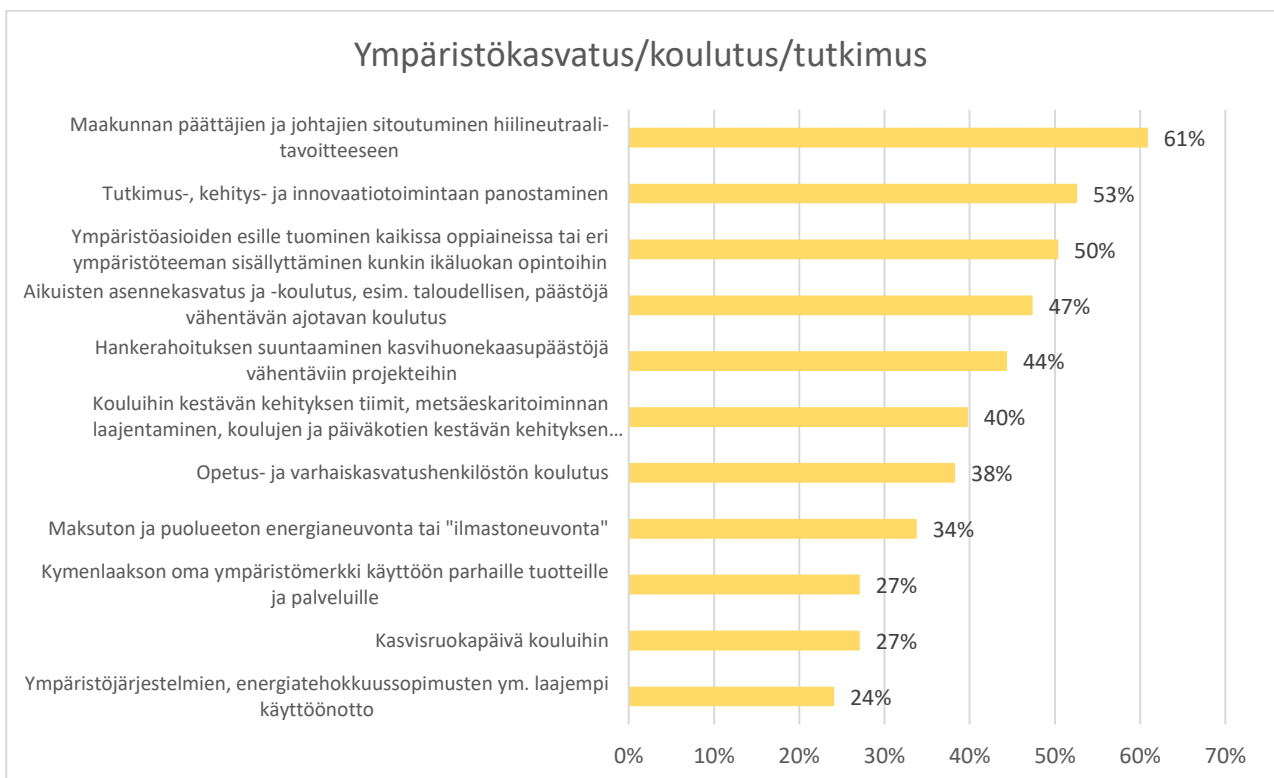
Ympäristökasvatus/koulutus/tutkimus -teeman viisi eniten ääntä saanutta toimenpidettä olivat maakunnan päättäjiä ja johtajien sitoutuminen hiilineutraali-tavoitteeseen, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan panostaminen, ympäristöasioiden esille tuominen kaikissa oppiaineissa tai eri ympäristöteeman sisällyttäminen kunkin ikäluokan opintoihin, aikuisten asennekasvatus ja -koulutus, esim. taloudellisen, päästöjä vähentävän ajotavan koulutus sekä hankerahoituksen suuntaaminen kasvihuonekaasupäästöjä vähentäviin projekteihin (kuva 8).

Vähiten kannatusta saivat ympäristöjärjestelmien, energiatehokkuussopimusten ym. laajempi käyttöönotto, koulujen kasvisruokapäivä sekä Kymenlaakson oman ympäristömerkin käyttöönotto parhaille tuotteille ja palveluille (kuva 8).

Avoimia vastauksia ympäristökasvatus/koulutus/tutkimus -teemasta:

- *Ympäristökasvatuksen tehostaminen varhaiskasvatuksessa ja koulujärjestelmässä*
- *Kannustusta toimintaan esim. Pienviljelyyn talonyhtiöissä, katukirppiksiä jne. Joka samalla luo kulttuuria kaupunkiin.*
- *Kasvisruokapäivä ei riitä. Terveys-suositusten mukainen ruokavalio kouluihin vähentäisi päästöjä ja aika merkittävästi. Aikuisväestön koulutus ilmastonmuutoksen tieteellisiin faktoihin.*

- *Nämä ovat ajanhukkaa*
- *Joka päivä kasvisruokaa, liharuokavaihtoehto 1-3 pv/vko*
- *Kestävän kehityksen tiimit myös päiväkoteihin ja miksei myös muihin työpaikkoihin, yrityksiin jne. asiat saisivat ihan eri tavalla tuulta purjeisiin ja jalkautuisivat ruohonjuuritasolle. Toisaalta myös päättäjien silmien pitää ensin aueta kunnolla. Tässä oli monia tärkeitä asioita, joita ei voinut rastittaa, kun tuli määrä täyteen. Esim. kasvisruokapäivä ei pitäisi olla millekään kunnalle mahdoton, jos niin halutaan eli ajatuksena se, että helppoja ja hyviä toimenpiteitä voisi olla mukana enemmän: edistävät asiaa ja niitäkin kannattaisi nostaa esille. Mietin, että toki opetus- ja varhaiskasvatushenkilöstön koulutus on tärkeää, mutta he eivät ole koko Kymenlaakson asukkaat/ kuluttajat eli tietoa tarvitaan (ehkä enemmän) myös muille. Vaikka opettajat ym. toimisivat oikein ja edistävät asiaa, niin fiksuja valintoja tekemään tarvitaan myös muut Kymenlaaksolaiset, varsinkin, kun samaan aikaan yleisönosastoilla, keskusteluissa on esillä harhaanjohtavia, kommentteja ilmastonmuutoksesta ja omista vaikutusmahdollisuuksista.*
- *Metsässä samoilu ja havainnointi kouluihin keväällä ja syksyllä (tehtävävihko)*
- *ihan koko ajan. Ei syvennetä heidän ahdistusta enempää. He ovat tilanteeseen syyttömiä.*
- *Ja jospa aloitettaisiin nämäkin talkoot teollisuudesta eikä koululaisten lyijykynistä.*

Kuva 8. Ympäristökasvatus/koulutus/tutkimus -teeman vastausten jakautuminen.

2.6 Muita avoimia vastauksia

- *Lapset ja nuoret ovat jo nyt ahdistuneita ilmastomuutoksesta. Koulussa ja mediassa vouhkataan*
- *Tämän kyselyn tarkoitus on kysyä mielipiteitä, mutta päätökset pitäisi tehdä faktapohjaisesti. Helposti toteutettavat mutta vähemmän tehokkaat toimet on syytä toteuttaa, mutta merkitykseltään suurimmat taitavat olla lämmitys, liikenne ja kasvispitoisempaan ruokavalioon siirtyminen.*
- *Ei tällä ole v*****aan väliä, jos Suomi saastuttaa promillen koko maailmasta. Katseet sinne missä saastutetaan, eikä sekään auta koska kehitysmaat eivät kuitenkaan tee yhtään mitään asian eteen. Ainoa keino on vähentää ihmisten määrää. Ei kuitenkaan verottamalla Suomi kuoliaaksi.*
- *Edellytys kaikelle edellä mainitulle on tieverkon ja tietoliikenneverkon toimivuudesta huolehtiminen.*
- *Tavoitteet uusiksi, esimerkiksi Kymenlaaksosta Suomen vaurain ja turistirikkein kunta. Hiilineutraali-teen hakemisella mennään todennäköisimmin päinvastaiseen suuntaan. Kuinka moni turisti, Kymenlaaksoon sijoittuva yritys tai alueelle muuttava perhe tulee siksi että kunta jahtaa hiilineutraaliutta?*
- *Kymen Sanomista ja Ankkurista tolkuttomat automainokset pois!*
- *Pitäisi siirtyä taloudellisesta ajattelusta ekologiseen ajatteluun. Se tuo uusia työpaikkoja ja parantaa taloutta pitkällä aikavälillä.*
- *Yritysten, ihmisten ja turistien houkutteleminen maakuntaan.*